

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий механічний інститут

02-02-165S

СИЛАБУС SYLLABUS	Економіка транспорту Transport economics	
Шифр за ОП <i>Code in Degree Programme</i>	ВК.03	
Освітній рівень <i>Level of Education</i>	бакалаврський (перший) bachelor's (first)	
Галузь знань <i>Fields of Knowledge</i>	27	Транспорт Transport
Спеціальність		Транспортні технології (за видами)
Field of Study	275	Transport technologies (by species)
Освітня програма <i>Degree Programme</i>		Транспортні технології (на автомобільному транспорті) Transport technologies (on road transport)

РІВНЕ - 2023

Силабус навчальної дисципліни «Економіка транспорту» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» (на базі загальної середньої освіти) та (на основі ступеня «молодший фаховий бакалавр»), які навчаються за освітньо-професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)», спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)

транспорту)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». Рівне. НУВГП. 2023. стор.9.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/24099/1/ОПП-275-бакалавр-2022.pdf>

Розробник силабусу: Швець Микола Дмитрович, кандидат технічних наук, доцент кафедри транспортних технологій та технічного сервісу

Силабус схвалений на засіданні кафедри транспортних технологій та технічного сервісу
Протокол №2 від "20" вересня 2023 року

Завідувач кафедри:
е-підпис Никончук В.М., д.е.н., професорка

Керівник ОП:
е-підпис Хітров І.О., к.т.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННМІ
Протокол № 1 від "26" вересня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННМІ:
е-підпис Марчук М.М., к.т.н., професор

Попередня версія силабусу 02-02-37S

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Спеціальність	275 Транспортні технології «за видами»
Рік навчання, семестр	3 рік, 5 сем. / 3 рік, 5 сем. (на базі загальної середньої освіти); 2 рік, 3 сем. / 2 рік, 3 сем. (на основі ступеня «молодший фаховий бакалавр»)
Кількість кредитів	4,0
Лекції:	26 год. / 2 год
Практичні заняття:	14 год. / 10 год.
Самостійна робота:	80 год. / 108 год.
Форма навчання	денна / заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Лектор

*Швець Микола Дмитрович
доцент, кандидат технічних наук,
доцент кафедри транспортних
технологій і технічного сервісу*

Вікіситет

<https://cutt.ly/wmaeosM>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0003-1445-5199>

Як комунікувати

m.d.shvets@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Навчальна дисципліна «Економіка транспорту» відноситься до блоку дисциплін освітнього компоненту вільного вибору.

Метою дисципліни «Економіка транспорту» є вивчення економічних основ організації господарської діяльності автотранспортного підприємства в сучасних умовах господарювання, оволодіння економічними методами управління діяльності автотранспортного підприємства.

Основним завданням є вивчення основних економічних категорій, що діють в системі автотранспортних перевезень, економічних законів та економічних принципів дії ринкових відносин на автомобільному транспорті.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

На навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4124>

на платформі Силабус

<http://surl.li/muhqo>

на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<http://surl.li/ndphs>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Передумови вивчення забезпечують такі навчальні дисципліни: підприємницька діяльність, транспортний менеджмент.

Компетентності

СК-9. Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень.

СК-17. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Програмні результати навчання

РН-19. Пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень.

РН-27. Вміти вирішувати проблеми функціонування автотранспортних підприємств із врахування попиту на транспорті та приймати обґрунтовані рішення в кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Лекції – 26 год. Практичні – 14 год. Самостійна робота – 80 год

Методи та технології навчання

Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні дослідження

Засоби навчання

Мультимедія, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення

ЛЕКЦІЙНІ І ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ**Тема**Кількість годин,
результати навчання,
література

Зміст тем

Тема 1. Транспорт як сфера матеріального виробництвалекцій – 2 год.
практичні – 2 год.
СК-9, СК-17,
РН-19, РН-27
Література: [1,2,3,4,5]

Транспортний комплекс України та його роль в системі світових економічних зв'язків. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види підприємств. Порядок створення автотранспортного підприємства. Нормативно-правове забезпечення господарської діяльності підприємств.

Тема 2. Виробничі ресурси автотранспортного підприємствалекцій – 2 год.
практичні – 2 год.
СК-9, СК-17,
РН-19, РН-27
Література: [1,2,3,4,5]

Роль виробничих ресурсів в діяльності підприємств. Класифікація виробничих ресурсів. Виробнича програма та її основні економічні показники.

Тема 3. Основні фонди автотранспортного підприємства.лекцій – 2 год.
практичні – 2 год.
СК-9, СК-17,
РН-19, РН-27
Література: [1,2,3,4,5]

Економічна сутність основних фондів автотранспортного підприємства. Класифікація основних фондів, їх оцінка та рух. Активна і пасивна частина основних фондів. Показники ефективності використання основних фондів. Знос та амортизація основних фондів.

Тема 4. Оборотні фонди автотранспортного підприємства.лекцій – 2 год.
практичні – 2 год.
СК-9, СК-17,
РН-19, РН-27
Література: [1,2,3,4,5]

Економічна сутність та структура оборотних фондів автотранспортного підприємства. Класифікація оборотних фондів, їх оцінка та рух. Джерела формування оборотних засобів. Показники ефективності використання оборотних фондів.

Тема 5. Трудові ресурси автотранспортного підприємствалекцій – 2 год.
практичні – 2 год.
СК-9, СК-17,
РН-19, РН-27
Література: [1,2,3,4,5]

Сутність, значення, склад і структура трудових ресурсів, Планування чисельності і персоналу. Продуктивність праці на автомобільному транспорті. Система оплати праці на автомобільному транспорті.

Тема 6. Витрати автотранспортного підприємства.лекцій – 4 год.
практичні – 2 год.
СК-9, СК-17,
РН-19, РН-27
Література: [1,2,3,4,5]

Поняття і склад витрат автотранспортного підприємства за окремими економічними ознаками та елементами. Зміст і методика обчислення кошторису, облік і калькулювання собівартості перевезень та інших видів транспортних послуг.

**Тема 7. Особливості ціноутворення на ринку транспортних послуг.
Транспортні тарифи.**лекцій – 2 год.
практичні – 2 год.
СК-9, СК-17,
РН-19, РН-27
Література: [1,2,3,4,5]

Методика формування ціни та елементів її структури на транспортні і логістичні послуги. Тарифи залізничного, водного та автомобільного вантажного транспорту. Тарифи пасажирських перевезень. Формування ціни на послуги складського господарства. Оподаткування транспортної діяльності.

Тема 8. Фінансово-економічні результати суб'єктів господарювання.лекцій – 4 год.
практичні – 2 год.
СК-9, СК-17,
РН-19, РН-27
Література: [1,2,3,4,5]

Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Рентабельність як відносний показник ефективності. Види рентабельності. Методичні підходи до оцінки загального фінансово-

економічного стану підприємства. Групи показників для оцінки прибутковості, ліквідності, оборотності, стабільності та ділової активності діяльності транспортних підприємств, методи їх обчислення. Управління грошовими потоками та доходами транспортних підприємств.

Тема 9. Організація управління транспортними бізнес-процесами. Облік на транспорті.

лекцій – 2 год.
практичні – 2 год.
СК-9, СК-17,
РН-19, РН-27
Література: [1,2,3,4,5]

Державне управління транспортом. Оперативне управління на транспорті. Сутність, види та методи бухгалтерського обліку. Особливості обліку транспортного підприємства. Порядок обліку та документування перевезень автомобільним транспортом.

Тема 10. Інноваційно-інвестиційна діяльність та сучасні моделі розвитку транспортних підприємств.

лекцій – 4 год.
практичні – 2 год.
СК-9, СК-17,
РН-19, РН-27
Література: [1,2,3,4,5]

Життєві цикли бізнесу. Інновації на транспорті. Трансфери технологій. Напрями інвестиційних вливань до підприємств сфер транспортної галузі України. Інтеграція як узагальнюючий процес установа найбільш ефективної організаційно-функціональної й управлінської структури підприємства. Етапи інтеграційної стратегії підприємства. Трансфертне ціноутворення як важливий механізм перерозподілу фінансових ресурсів в рамках управління логістичними ланцюжками постачань у корпоративних структурах.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні і комунікативні навички, вміння розв'язувати складні проблеми, вміння працювати в команді, здатність до навчання і оволодіння знаннями, саморозвиток, гнучкість і адаптивність та інші.

Форми та методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються методи навчання шляхом дискусійного обговорення ситуацій з наступним їх аналізом, групова робота, тренінгові ігри «навчаючись-учись», натурні дослідження і спостереження.

Передбачено впровадження інформаційно-комп'ютерних і мультимедійних технологій навчання.

Для вивчення навчальної дисципліни застосовуються такі форми навчання:

- для засвоєння теоретичного матеріалу передбачено лекції з їх технічним супроводом;

- для закріплення теоретичного матеріалу, передбачено виконання конкретних практичних задач у відповідності з своїм варіантом з використанням сучасної комп'ютерної техніки;

- для самостійного набуття і закріплення знань передбачених відповідними темами силабусу передбачено самостійну роботу здобувача освіти;

- для отримання відповіді на конкретні запитання, пояснення певних теоретичних положень, практичного застосування передбачено консультації;

- для доопрацювання, поглиблення знань, виконання самостійної і наукової роботи передбачено клас Центру сталих транспортних технологій при кафедрі транспортних технологій і технічного сервісу.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

-технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;

-програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет;

-програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок та критерії оцінювання

Критерії оцінювання академічної успішності здобувачів вищої освіти та рекомендації з розподілу балів регламентуються п. 5 [Порядку організації контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у європейській кредитно-трансферній системі \(ЄКТС\)](#).

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролю знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

– 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та інших поточних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;
– 40 балів – модульні контролю (20+20).

Всього 100 балів.

Шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4124>.

Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни, виконання наукових досліджень та представлення їх на наукових семінарах та конференціях. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування на університетській платформі MOODLE.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач освіти, за бажанням, може поєднати навчання і виконання науково-прикладних досліджень з навчальної дисципліни або професійним спрямуванням випускової кафедри.

Результати досліджень оприлюднюються на конференціях, симпозиумах, круглих столах, конкурсах наукових робіт, як правило, у вигляді публікацій, наприклад у «[Студентському віснику НУВГП](#)».

Передбачено додаткові бали за виконання завдань і участь у заходах.

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Колосок В. М. Економіка транспортних підприємств : навч. посіб. / В. М. Колосок, Я. О. Ходова; за заг. ред. В. М. Колосок. – Маріуполь : ПДТУ, 2017. – 187 с.
2. Основи економіки транспорту. Підручник. Щелкунов В. І., Кулаєв Ю. Ф., Зайончик Л. Г., Загоруйко В. М. та ін. (2011, 392с.)
3. Іванілов О.С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. - Х.: ФОП Бровін О.В., 2017. - 632 с.
4. Дмитрієв І.А. Економіка підприємств автомобільного транспорту: навчальний посібник для самостійної роботи та поточного контролю знань студентів закладів вищої освіти / І.А. Дмитрієв, О.С. Іванілов, І.Ю. Шевченко., І.М. Кирчата – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 308 с.
5. Корецька С.О., Якимчук А.Ю., Карпан Т.С. Економіка автомобільного підприємства: Навчальний посібник / С.О. Корецька, А.Ю. Якимчук, Т.С. Карпан. - Рівне: НУВГП, 2012 - 309с.

Допоміжна:

6. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Заголовок з екрану.
7. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
8. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/pro_priotetni_napryami_innovatsijnoi_diyal_nosti_v_ukraini.htm. – Заголовок з екрану.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/norm_akt/sourceKMU/389-2011-Postanova-02.02.2011.htm. – Заголовок з екрану.
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку державної реєстрації інноваційних проектів і ведення Державного реєстру інноваційних проектів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP031_474.html. – Заголовок з екрану

Інформаційні ресурси в інтернет:

11. Обласна наукова бібліотека (м.Рівне, майдан Короленка,6 / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>

12. Наукова бібліотека НУВГП (м.Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії)

Дедлайни та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: <https://nuwm.edu.ua/files/1299/--/2012/-----.pdf>.

Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з програмними результатами даної дисципліни зазначеними вище, та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, передбачає позбавлення студента подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи з Академічної доброчесності викладені сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Студент зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями встановленими [Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП](#):

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo->

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу.

Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі студентами час.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Лектор

Швець М.Д., к.т.н., доцент

Автор
Доцент

Микола ШВЕЦЬ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1408 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00